

Wenche Eikeseth:

BOXERENS BAKGRUNN OG UTVIKLING

En eldgammel hundetype

Doggene er en av de eldste hundegrupper menneskene ved en planmessig og bevisst raseavl har dannet. Gamle avbildninger (de eldste fra Assyria ca 600 f.Kr., se ill.) viser forholdsvis store og tunge hunder med et kraftig og dypt snuteparti. Disse hundenes oppgaver var først og fremst vakt- og kamphunder i krig, eller brukt i angrep på vilt. Til denne oppgaven trengte man store, utholdende hunder med et kraftig hode og gode kjever, og som var modige og uredde.

Molossene, som de senere ble kalt (etter byen Molossio) fulgte med de mange hærtog, først fra Asia til Syd-Europa, senere med den romerske hær nordover til Germania og Britannia. Foruten at de ble brukt til angrep på både mennesker og dyr, var de dyktige voktere. Hæren måtte ha med matforsyninger i form av levende stor- og småfe, og hundene ble brukt både til å drive dyreflokkene samt at de vaktet dyrene mot både rovdyr og tyver.

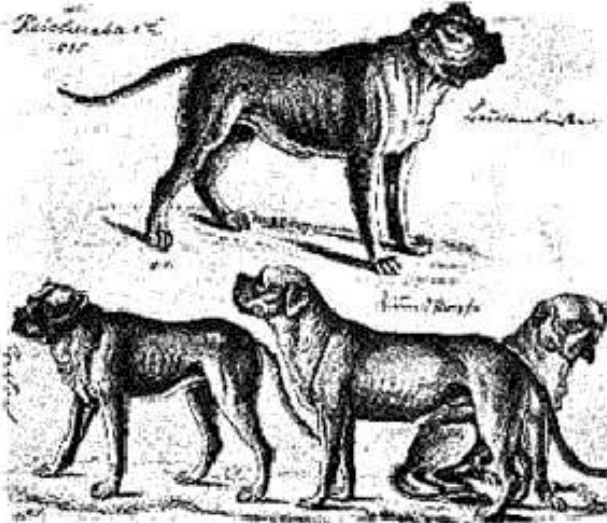
Doggene ble høyt verdsatt på de britiske øyer, spesielt av adelen. Hundene var for store og krevde for mye mat for den alminnelige bonde som holdt seg med mye mindre hunder, men den mer privilegerte klasse verdsatte hundene som voktehunder ved hoffene. Det er tydelig at det foregikk en bevisst utvalgsavl på hundene. Dagens mastiffer er direkte etterkommere av disse hundene og likner de opprinnelige doggene ganske mye. Til jakt brukte man i alt vesentlig grad mynder, og en krysning av store mynder og mastiffer ble gjort. Disse hundene ble aldri særlig populære i Britannia, men de som senere kom over til Tyskland ble høyt verdsatt og brukt til jakt på bjørn og villsvin. Denne deutsche dogge er

opphavet til dagens grand danois.

Ved romernes tilbaketrekning fra de britiske øyer i det 2. århundre e.Kr. tok de en del av de "oppblandete" engelske hundene med seg til kontinentet. Disse doggene ble holdt ved hoffene og brukt som hetshunder på storviltjakt mot okse, bjørn og villsvin.

Utvikling mot spesialisering

I middelalderen delte doggene seg i tre hovedgrupper, og den minste typen var faktisk Tysklands eneste jakthund som ble brukt til okse- eller bjørnejakt: bullenbeisser eller bärenbeisser. Friedrich v Flemming beskriver i 1719 bullenbeisseren som en hund av middels størrelse, men kraftig bygget med kupert hale og ører. Den lille bullenbeisseren ble også kalt brabanter, etter distriktet av samme navn. Det finnes flere avbildning av denne hundetypen, særlig kjente er Riedingers tegninger fra ca 1700.

Som jakthund ble bullenbeisseren brukt til å angripe viltet ved å henge seg i dyrets mule eller ører. Ved å bli hengende uten å slippe taket rakk jegerne frem for å drepe byttet. Et forholdsvis kort snuteparti med underbitt og kraftige kjever gjorde at hunden kunne blihengende samtidig som den

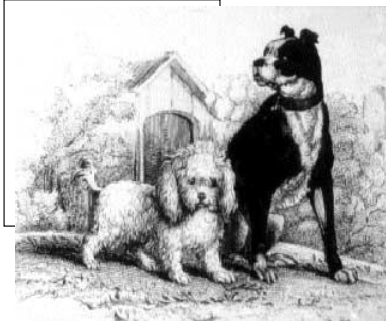
fikk puste. Pga sin spesialiserte oppgave ble typen bevart gjennom planmessig avl og unngikk større forandringer som følge av de skiftende moter og smaksretninger. Fra England kom dyrekampene, en populær folkeforlystelse der en hund angrep okse. I Tyskland brukte man brabanteren, idet erfaringene viste at den mindre hunden hadde større sjanser for å overleve oksekampene.

Etter hvert endret samfunnsstrukturen seg, og med øket populasjon og innføring av geværet ble hundene overflødige på jakt på de store byttedyrene som bjørn, okse og villsvin. De store byttedyrene forsvant etterhvert og jakten opphørte. Bullenbeisseren gikk etter hvert over til å bli en mer folkelig hund, og ble stort sett holdt av kvegeiere og slaktere for å samle og drive kveg til de større markedene.

Det var særlig i Bayern at bullenbeisseren/brabanteren overlevde som type. Da jernbanen gjorde lange kvegtransporter langs landeveien overflødig, fikk igjen hundetypen nye oppgaver som vakthund, den så farlig ut og var meget modig. Men det var først og fremst tidens nye strømninger og ideer som skulle redde hundetypen fra å dø ut: nasjonalismen (dette var rundt 1850 og i Bjørnson og bondefortellingenes tidsalder!). I Norge fikk vi de norske rasene som for eksempel norsk elghund og buhunden.

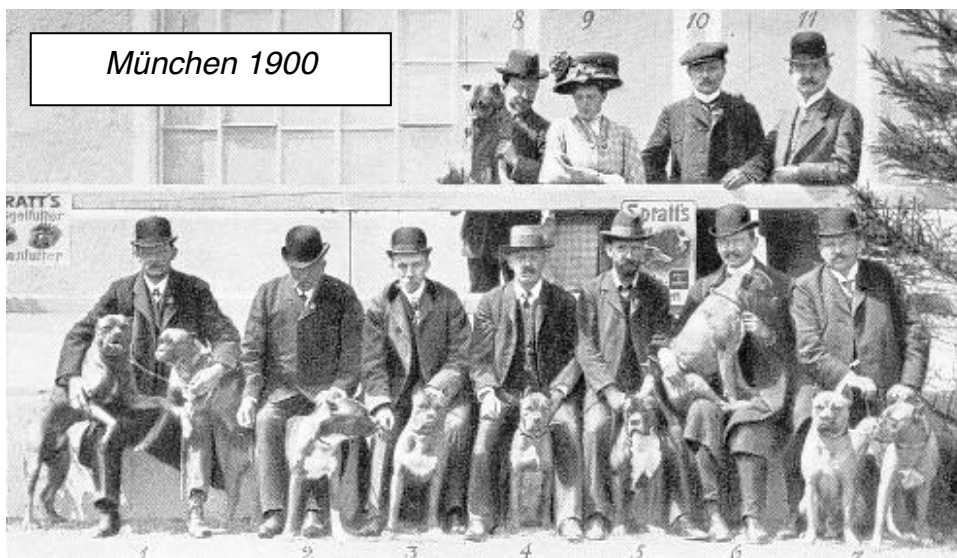
Det var først og fremst i England at hundeavl og avl på raser ble populært. Engelske hunder ble populære i Tyskland, hvor man hadde tendens til å verdsette det utenlandske fremfor det hjemlige. En del hunder ble importert til Tyskland fra

England, blant annet bulldog, som hadde festnet seg som egen rase, samt bullterrier. Disse hundene ble krysset inn i den lokale brabantertypen, og den hvite fargen ble brakt inn for første gang, både fra bulldog og bullterrier.

Boxeren blir rase

Det var særlig borgerskapet i byene som ved planmessig avl tok vare på hundetypene. Man la større vekt på hundens eksteriør og fikk visse generelle krav til mentalitet og temperament. Konkurransen og utstilling begynte å bli populært og stambøker og premiering førte til større ensartethet. Rasebegrepet ble festnet. På denne måten oppsto mange raser, f eks bulldog, mastiff, grand danois og boxer.

Boxeren ble anerkjent som egen rase i 1905, selv om den ble stilt ut som egen rase 10 år tidligere på en utstilling i München. Den første standarden av 1905 ble revidert i 1920, og med unntak av noen få revisjoner er

standarden stort sett den samme i dag.

Dyktige oppdrettere i Syd-Tyskland, i München-området, la grunnlaget for dagens boxer. Da den 1. verdenskrig brøt ut ble boxeren anerkjent som tjenestehund og ble brukt under krigen som krigshund til forskjellige oppgaver. Man la allerede den gang stor vekt på at hunden var "schneidig, temperamentsvoll und mit grossem Kampftrieb".

I Norge ble boxeren introdusert så tidlig som i 1907 med importer fra Tyskland, og allerede i 20-årene hadde rasen fått stor utbredelse her i landet. Boxeren er over hele verden en meget populær rase, takket være sitt livlige vesen, lojalitet overfor familien, vaksomhet og modighet.

Kristiania 1918: Boxeren King med fru Lagertha Abrahamsen (forfatterens mormor)

